Хтось ударив без жалю по серці моїм... (За творчістю О. Олеся) І варіант. Твір 10 клас

Хтось ударив без жалю по серці моїм, –

І забилося серце в вогні золотім...

І посипались іскри ясні,

І в дзвінкі обернулись пісні.

Зачаровані музичним ладом поетичної строфи, ми образно сприймаємо романтичний світ лірики Олександра Олеся. Герой його поезії сповнений молодих сил і прагнень, він відчуває буяння життя і оптимістично сприймає дійсність. Його пісні – це не плач зболеного серця, це дзвінкоголосе сприйняття змін у суспільстві, прагнення ліричним струменем своєї поезії освіжити дійсність. Уже першою поетичною збіркою «З журбою радість обнялась» Олександр Олесь (Олександр Іванович Кандиба) завоював симпатії читачів. Мабуть, з материнського співучого голосу, захоплюючих дідусевих розповідей про козацькі часи, з вогненних поезій Великого Кобзаря і з чарівної краси степової України народилася задушевна лірика поета.

Перша збірка поезій побачила світ у 1907 році. Що переживав молодий митець у ці бурхливі для країни часи? Звичайно, революція несла надії на духовне та національне відродження України. Народні сподівання романтичним закликом вилились у поетичних рядках:

Ми не зложимо зброї своєї...

Дужі в нас і бажання, і гнів,

Ми здобудемо землю і волю

І загоїмо рани віків.

Нас зачаровує і вражає щире, вистраждане й власною долею, співчуття всім, хто був безправним у царській «тюрмі народів»:

Вони – обідрані, розбуті,

Сліпі, голодні і німі...

Сьогодні більше не раби:

Лунають гасла боротьби.

Ми пересвідчуємося, що поезія Олександра Олеся – це продовження революційного слова Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки. Народ і митець поєднані в прагненні утвердити нове життя.

Ти чуєш грім? Гримлять раби.

«За нами поспіх боротьби!»

Ці могутні оптимістичні заклики пролунали 1906 року – у розпал першої російської революції. Тож як не зрозуміти митця, який так болісно сприйняв її поразку! Олександр Олесь свій талант присвятив цій революції – її переможно-величній увертюрі та трагічному фіналу. Тому і «обнялись радість із журбою», забриніли мотиви суму і зневіри після поразки революції. У той же час надія не покидає поета, нею пройняті твори «Ми не кинемо зброї своєї», «З військом за волю боролися ми...», «Айстри» тощо. Наприклад, у вірші «Айстри» автор звертається до алегорії: чудові квіти розцвіли передчасно, уночі, а «ранок стрічав їх холодним дощем», вони «схилились і вмерли», «і тут, як на сміх, засяяло сонце над трупами їх...» Відчувається віра в те, що, незважаючи на смерть, поразки і втрати, сонце засяє – народ дочекається перемоги і пам'ятатиме своїх полеглих героїв. Олександр Олесь – тонкий лірик і поет з мужнім громадянським голосом, що гнівно засуджує реакційну політику переслідування української культури. Уся його творчість осяяна чистою синівською любов'ю до рідної землі. Журбою було пройняте життя Олеся, який 25 років прожив на чужині й помер далеко від України. Але світлим променем живе його поезія серед нас, вона промовляє щирою любов'ю до національних святинь, рідної мови і народу, вона торкає струни наших душ і зачаровує плавністю і легкістю, сміливістю і романтичністю.